

Bilgi Felsefesi (Epistemoloji) Nedir?

Calisma Kagidi

Epistemoloji, bilginin felsefi incelemesidir; inanci neyin gerekcelendirdigini ve dogruluk, kanit ile aclin gercek bilgiyi nasil olusturdugunu inceler.

Sorular

1. Klasik JTB kuramina gore bilgi neyi gerektirir?

- A) Yalnizca dogru inanc
- B) Yalnizca gerekcelendirilmis inanc
- C) Gerekcelendirilmis dogru inanc
- D) Populer inanc

2. Hangi filozof ampirizmle en cok iliskilendirilir?

- A) Descartes
- B) Locke
- C) Leibniz
- D) Spinoza

3. 'Tum beklar evli degildir' onermesi nasil bilinir?

- A) A posteriori
- B) Deneyle
- C) A priori
- D) Sans eseri

4. Bir Gettier ornegi sunu gosterir:

- A) JTB her zaman bilgi icin yeterlidir
- B) Gerekcelendirilmis dogru inanc yine de bilgi olmayabilir
- C) Ampirizm yanlistir
- D) Akil guvenilmezdir

5. Klasik tanimi analiz et: bilgi = gerekcelendirilmis dogru inanc (JTB). Sans eseri dogru cikan bir inanc bilgi sayilir mi?

6. 'Gunes yarin dogacak' onerisi a priori mi yoksa a posteriori bilgi midir?

7. Bir rasyonalist ile bir ampirist, '2+2=4' ve 'ates yakar' onermelerini nasil bildigimiz konusunda anlasmazliga duser. Ayrimi acikla.

8. Tanimla: Epistemoloji nedir?

9. Tanimla: JTB (gerekcelendirilmis dogru inanc) nedir?

10. Tanimla: Rasyonalizm ile ampirizm arasindaki fark nedir?

Cevap Anahtari

1. C) Gerekelendirilmis dogru inanc - JTB = inanc + dogruluk + gerekcelendirme.
2. B) Locke - Locke, zihnin deneyimle dolan bos bir levha olarak basladigini savundu.
3. C) A priori - Bu, yalnızca tanım/mantik geregi dogrudur - a priori.
4. B) Gerekelendirilmis dogru inanc yine de bilgi olmayabilir - Gettier ornekleri, gerekcelendirilmis dogru inancin sanstan dogabilecegini, gercek bilgi olmayabilecegini gosterir.
5. JTB uc kosul gerektirir: inancin dogru olmasi, kisinin buna inanmasi ve bunun gerekcelendirilmis olmasi. Sans eseri dogru cikan bir tahminde gerekcelendirme eksiktir, bu yuzden JTB testini gecemez. Gettier ornekleri (1963), gerekcelendirmenin dogrulukla tesadufen baglantili oldugu durumlarda gerekcelendirilmis dogru inanclarin bile 'gercek' bilgi olmayabilecegini gosterir.
6. A priori bilgi deneyimden bagimsiz olarak bilinir (orn. '2+2=4'). A posteriori bilgi gozlem ve deneyime dayanir. Gunesin yarin dogacagi inanci, gecmiste gozlemlenen oruntulere dayanir, bu yuzden A POSTERIORI'dir.
7. Rasyonalist, '2+2=4'un nesnelere saymaya gerek kalmadan salt akilla bilinebilecegini soyer. Ampirist matematigin boyle gorunebilecegini kabul eder ama tum kavramlarin nihayetinde duyusal deneyime dayandiginda izar eder. Ikisi de 'ates yakar' onermesinin duyu deneyimiyle (a posteriori) ogrenildiginde hemfikirdir, bu da tartismanin soyut, deneyim-disi dogrularda en keskin oldugunu gosterir.
8. Bilginin dogasini, kaynaklarini ve sinirlarini inceleyen felsefe dali.
9. Bilginin = dogru ve gerekcelendirilmis bir inanc oldugunu savunan klasik kuram.
10. Rasyonalizm akli bilginin birincil kaynagi sayar; ampirizm duyu deneyimini birincil sayar.

Bounlu

Tum kartlar, adim adim cozumler ve AI hoca destegi Notek uygulamasinda.
Sinav tarihlerini Promy otomatik hatirlaticiya ceviris.